

ГЕРТ ПРОКОП ИЗВЪНЗЕМНИТЕ ЧОВЕЧЕТА

Превод от немски: Мария Димитрова, 1990

chitanka.info

Нещата с малките сини човечета започнаха съвсем тихо и безобидно. Един четвъртък.

Ема Апелман беше вторачила невярващ поглед в обявата във вестника. Тя свали очилата си, духна върху стъклата, внимателно ги избърса с крайчеца на покривката на масата и прочете още веднъж.

— И тъй — каза тя триумфално — за отпадъци ли?! — Пъхна ръка в кошчето, поставено върху радиатора на парното отопление, и погали златистия хамстер, който дремеше между купища памуци.

— Сега отново всичко ще е добре, Пуси — рече тя нежно, след което потърси в телефонния указател номера на таксиметровия щанд и започна търпеливо да го набира, докато прозвуча сигналът свободно и накрая дори чу глас.

— Чуйте, добри ми господине — възкликна тя, — искам да занеса радиото си на ремонт, а съм възрастна жена. Ще бъдете ли така добър да дойдете и да го свалите в колата си? Ще ви платя добре.

Когато видя радиоапарата, таксиметровият шофьор погледна невярващо Ема.

— Наистина ли искате да ремонтирате тази стара кутия? Та тя е най-малко на тридесет години.

— Почти на четиридесет и пет — поправи го Ема. При това е лампов. А като работи, се нагрива като малка печка, нали Пуси?

Шофьорът напразно се озърташе да види кой е онзи, който се наричаше Пуси.

— Сериозно ли мислите, че ще намерите някой, който да ремонтира такова нещо? Който изобщо може да се ориентира в такива стари кутии? Аз ще ви дам един добър съвет. Не хвърляйте парите си на вятъра, хвърлете тази вещ на боклука.

— Не, не — отвърна дружелюбно Ема, — ние си го харесваме, нали, Пуси?

Шофьорът повдигна рамене.

— „Окей“ — парите са си ваши.

Магазинът се намираше в малка странична улица и нищо не подсказваше, че тук се намира ремонтна работилница. Безлична бе и вътрешността: празно, сиво, сякаш с провиснали паяжини помещение с няколко празни, прашни лавици. Ема вече си мислеше, че някой се е пошегувал, давайки обявата, когато млада жена влезе и помоли шофьора да постави радиото върху тезгяха.

— Утре можете да си вземете апарата — рече тя.

— И вие наистина ли ще го ремонтирате? — попита недоверчиво Ема.

— Не аз, а майсторът.

— Може ли да говоря с него?

— Не, ще дойде едва вечерта. Но Ви уверявам, утре следобед апаратът Ви ще бъде готов. — И тя отправи към Ема лъчезарна усмивка. — И ще работи като нов.

Тя си спази обещанието. И таксиметровият шофьор, който според уговорката я беше откарал в уречения час, също бе изненадан.

— Още стават чудеса — рече той. — Поправяте ли и самобръсначки?

— Не, за жалост — и тя повдигна със съжаление ръцете си.

— Е, лелко, имате късмет — каза шофьорът, поставяйки радиото на масата, близо до балконската врата. — Бих се басирал с всеки, че никой няма да се съгласи да ремонтира такъв стар апарат, и то само за няколко марки. Та това не е бизнес, нали? Кой ли има още такива стари боклуци? Най-много таки...

— Такива бабушкери като мен, нали? Това искахте да кажете, нали?

Ема се засмя весело:

— Ето Ви пет марки отгоре.

Когато затвори вратата след него и постави райбера, Ема взе отвертка, свали задния капак на радиото и зад дупката, която беше пробила преди една година, отново закрепил малко, постлано с памук кафезче от телена мрежа.

— Сега, Пуси, можеш да се разположиш удобно.

Понечи да закрепил капака, но теленият кафез не можа да пасне в радиото, огъна се, когато се опита да го прибере със сила. Ема се наведе, впери поглед в отворената кутия, притвори очи, за да си припомни кое как беше, погледна още веднъж, поклати глава, след това със стиснати устни тръгна към вратата и си облече палтото.

— Човек не трябва да се примирява с всичко — каза тя.

На таксиметровата площадка чакаха десет души и тя отиде до центъра с автобус. Дълго време се лута, докато намери малкото магазинче. То бе затворено и изглеждаше тъй, сякаш от двадесет години изобщо не е било отваряно. Забарабани по вратата с юмрук,

след това с дръжката на чадъра си, но напразно. Върна се обратно на главната улица, влезе в първия магазин за електронни уреди и телевизори и тъй енергично пожела да говори с шефа, че веднага го извикаха.

— Къде мога да се оплача? — попита. — Занесох радиото си на ремонт.

— Не сте ли доволна? — запита шефът. — Не работи ли?

— Напротив, работи, но не съм доволна. Нещо са сменили и някаква нова част са вмъкнали вътре.

Той се осведоми за марката и годината на производството; когато Ема му ги съобщи, той с мъка се сдържа да не се разсмее.

— И радиото работи още?

— Отново работи — отвърна Ема, — но смятам за недопустимо без мое съгласие да се преработва апаратът ми.

— Разбирате ли нещо от радиоапарати? — Не можеше да не се долови сарказмът в гласа му.

— Дотолкова, да. И слепец може да види това!

— И Вие твърдите, че апаратът е при нас...

— Не, извинете ме, в едно малко магазинче отвъд ъгъла. Мислех си, че Вие положително ще знаете, къде мога да се оплача от такова нечувано своеволие.

— В такъв случай никъде. А и защо, нали апаратът работи, милостива госпожо?

— Аз съм извънредно немилостива — отвърна Ема гневно. — И възнамерявам да потърся правата си. Всеки не може да прави каквото си ще с моите вещи.

Когато в няколко магазина без заобикалки ѝ заявиха, че е напълно побъркана, Ема се завърна вкъщи, но не се примири. Сега се опита по телефона: позвъни на главния шеф на сдружението на електромеханиците, в главното управление на електроиндустрията, на депутата от нейния район, в службата за жалби и накрая дори в прокуратурата, откъдето я заплашиха, че ще ѝ изпратят спешна медицинска помощ, ако продължава да досажда с щуротиите си на заети със сериозна работа лица.

Ема се запита дали пък в края на краищата поради липса на други занимания не се е захванала с една безсмислена работа, но реши, че се касае за нещо повече, за принципи. Нямахте ли право да бъде

изслушана и да получи онова, което иска, щом наистина то е справедливо? Отиде в полицията. Имаше късмет. Дежурен беше господин Лапшински от същата къща, в която живееше и Ема. Той търпеливо я изслуша, дори ѝ кимна с разбиране, но заяви, че за съжаление не може нищо да предприеме. Виж, ако апаратът не работеше...

Огорчена, Ема се завърна у дома си. Не се радваше на радиото. Заради Пуси го оставяше да работи по цял ден, но освен по време на новините, то беше включено толкова тихо, че тя не чуваше нищо и безмълвно гледаше през прозореца. През следващите дни не излезе извън дома си и когато се позвъни на вратата, отвори съвсем объркана. Патриция, племенницата ѝ, беше дошла да я поздрави за седемдесет и осмия ѝ рожден ден. Ема съвсем го беше забравила. Патриция беше донесла сладкиши и бутилка червено вино. След втората чаша Ема ѝ разказа всичко, като твърде късно забеляза, че Патриция я гледаше ужасена.

— Наистина ли си предприела всичко това? — попита Патриция.

Тя стана да изнесе изцапаните съдини в кухнята и тихичко си каза:

— Напълно е побъркана; време е да отиде в старчески дом.

Каза го, но не достатъчно тихо, тъй че Ема я чу, грабна чинията от сладкиша и я запрати по главата на Патриция.

— Бързо се махай оттук — рече тя със задъхан глас — и ако смяташ, че по този начин ще можеш да се сдобиеш с жилище, много се лъжеш.

На следващия ден Патриция ѝ изпрати лекар по спешност. Лекарят — млад, вежлив мъж — я прегледа внимателно, провери рефлексите ѝ, очите, слуха, накара я да попълни един въпросник, да разпознае показаните ѝ цветове и със завързани очи да върви по ръба на килима, след това я поздрави с „блестящото ѝ състояние“, както се изрази.

— Дайте ми писмен документ за това — помоли го Ема.

— Защо?

— Човек никога не знае.

Той обеща, но, естествено, не го направи, а Ема беше пропуснала да си отбележи името му.

Във вторник в стъклото на балконската врата тя забеляза голяма колкото чинийка кръгла дупка. Когато стана, за да я разгледа отблизо, не можа да открие нищо, дори и следа от грапавина на стъклото, а от стола отново изглеждаше като дупка. Може би отражение, си рече, но от какво? И защо не го бе забелязала досега? От години мебелите си стояха все на същото място. „Може би наистина съм превъртяла“ — помисли си тя.

В сряда сутринта Пуси беше изчезнал. Затова път на парното беше седнала котка — едно наистина миличко животинче, златисто кафяво с бели крайчета на космичките, но Ема не искаше котка, тя си искаше Пуси. Провери вратите и прозорците — всичко беше плътно затворено. Как тъй би могло да изчезне Пуси и да влезе котката?

Докато закусваше и потънала в мисли, извади вътрешността на препечената кифла, пригответи я върху чинийка за хамстера и повика Пуси. Вместо него пристигна котката и изяде сложеното върху чинийката. След това се оттегли в ъгъла зад шкафа, изпика се в купата със стърготини, скочи върху масата с радиото и се опита да пъхне главата си в малката дупка на задния капак. Накрая се отказа и отново се качи на радиатора.

През следващия половин час Ема на няколко пъти извика „Пуси“ и всеки път реагира котката, дори и когато Ема извикваше името с извърната глава или съвсем тихичко. Наистина ли съзнанието ѝ е вече толкова помътено? — мислеше си тя. Наистина беше достатъчно стара. Може би имаше котката отдавна, а някога си по-рано е имала златист хамстер.

Тя извади албума със снимки от шкафа. Миналата година Патриция ѝ беше подарила полароидна камера. И Ема — това си спомняше много добре — веднага беше фотографирала хамстера. Или пък котката? Снимките не бяха много ясни: Цветът отговаряше и животното на снимките приличаше по-скоро на златист хамстер. Но като доказателство все пак снимките не бяха достатъчно добри.

Ема извади камерата, направи снимка на котката, нарочно не много ясна, почака образът да се появи на хартията, сравни старите с новата снимка, но прилика почти нямаше. Фотографира след това вратата на балкона. На снимката недвусмислено и съвършено ясно се виждаше кръгла дупка! Ема размисли на кого би могла да покаже фотографиите и с въздишка установи, че няма никого, на когото да

може да се довери. Отново осъзна, колко страшно самотна беше. Защо всъщност още живееше! Но във всеки случай поне бе сигурна, че не е побъркана.

След като обядва, както всеки друг ден задряма на креслото и когато се събуди и още сънена запримига над очилата, помисли, че все пак се е побъркала.

Изад радиото се появи синьо човече, голямо колкото длан, погледна към нея, скочи от масата, не... бавно се понесе във въздуха и изчезна през дупката на прозореца.

Ти сънуваш, си рече Ема. Тя разтърка очи и прехапа силно, до болка, долната си устна. Когато отново отвори очи във въздуха се носеше второ синьо човече, след това трето и четвърто. Доколкото Ема можеше да види от това разстояние и без очила, човечетата имаха кръгли, плешиви глави, силно стърчащи встрани уши и хоботи.

Със съвсем бавни движения Ема посегна към очилата си, след това взе камерата от масата, обърна я към радиоапарата и снима точно, когато се показва ново синьо човече. С нетърпение зачака образът да се появи на хартията.

Тя нито бе сънувала, нито бе побъркана. Фотографиите не лъжат. Остави снимката на масата, облегна се назад, затвори очи и се замисли. Какво трябва да предприеме сега? Едно покашляне я изтръгна от мислите ѝ.

На масата стоеше едно от сините човечета, гледаше я с укор, поклащаше недоволно глава и ѝ се заканваше с малкото си синьо пръстче...

След това насочи нещо бляскаво към фотографията и тя изчезна тъй както преди малко се бе появила. После човечето насочи апарата си към камерата и пред очите на Ема тя се превърна в сребърна захарница. Човечето издигна още веднъж заканително пръстчето си, след това се понесе към балконската врата и изчезна през дупката в стъклото. Ема припадна.

След като дойде на себе си, тя помнеше всичко. Но дали не ѝ се беше само присънило? На масата имаше захарница, каквато не притежаваше преди това, до нея лежеше квадратна бяла хартия, а недалеч от нея още една — това навярно беше снимката на дупката на балконския прозорец. Снимката на котката беше невредима. Следователно не беше сънувала.

Ема посегна към телефона и позвъни в полицейския участък. Господин Лапшински търпеливо я изслуша, но каза след това да не се тревожи много, на нейната възраст човек често има странни сънища, та дори и халюцинации, той би могъл да ѝ разкаже някои неща от своята баба... Ема го запита дали след завършване на работния си ден не би наминал край нея. Лапшински благодари и каза, че за съжаление днес нямам време, а и през следващите дни също, може би в края на седмицата.

Ема потърси телефонния номер на Академията на науките, осведоми се дали има някой, който се интересува от нови научни феномени. Свързаха я с някой си доктор Кер. Той я изслуша, докато Ема разказваше за странните малки човечета, които се появяват иззад нейния, да, навярно иззад нейния радиоапарат, след което я прекъсна.

— Малки зелени човечета?

— Не, сини — каза Ема, — сини и големи колкото човешка длан.

— Мила госпожо, ако ви е скучно, защо не се обадите по телефона на социални грижи?

— Не ми е скучно — отвърна Ема с твърд глас, — знам, че звучи малко налудничаво...

— Именно — каза той, — може ли да ви запитам откъде се обаждаате?

— Не от лудницата! От жилището си. — Тя му съобщи телефонния си номер, можел да ѝ позвъни, ако така по би бил склонен да ѝ вярва. Тя чака напразно. Накрая отново позвъни в Академията на науките. Доктор Кер реагира гневно.

— Ако наистина не звъните от някоя лудница — каза той, — то в края на краищата ще се озовете там, ако продължите да ми досаждате, обещавам ви това.

Ема направи след това опит в редакцията на ежедневника „Природонаучен обзор“, а и в телевизията, където изобщо не я оставиха да се изкаже. Тя тресна слушалката на телефона. Е, добре пък тогава.

До телефона стоеше синьо човече със скръстени върху гърдите си ръце, проточило хоботчето си напред, и гледаше присмехулно Ема или поне така ѝ се стори.

— Е, доволен ли си? — го попита тя гневно.

— Не очаквах и нищо друго — отговори човечето с изненадващо плътен и дълбок глас. То размаха хоботчето си. — Откажи се, Ема, никой няма да ти повярва. А доказателства — доказателства все пак нямаш никакви.

— Защото унищожи снимките и камерата ми.

— Не аз, нашият спелионтофорик.

— Вашият кой?

— Така и няма да го разбереш, Ема.

— Не ти разрешавам да ми говориш на „ти“ — се възмути Ема.

— Защо? И ти ми говориш на „ти“. Впрочем аз се наричам, е, казвай ми просто Фти. Аз съм определен да те обслужвам. Ако искаш да си изясниш нещо с нас, повикай ме, нали?

— Откъде ще знам, че това ще бъдеш ти? Вие всички сте еднакви.

— Така ти се струва само. С течение на времето ще почнеш да ни различаваш.

— С течение на времето? — попита ужасена Ема. — Колко дълго възнамерявате да останете? Защо дойдохте тъкмо при мене, старата жена? Колко сте? Откъде идвате?

— От радиото — рече с усмивка Фти.

— А как се озовахте там?

Фти вдигна рамене, направи кръг с хоботчето си, поклони се и излетя.

През следващите часове не се случи нищо, ако не се смята това, че котката дойде три пъти неповиквана, скочи в скута на Ема и мъркайки, се сви на кълбо. Ема я изтласка. Не се виждаше никакво синьо човече, също и Фти, въпреки че Ема на няколко пъти го повика. Когато започна да се смрачава, тя запали лампата, но след това с почти затворени очи, неподвижна, сякаш спи, следеше дупката в стъкления прозорец. Изведнъж те се появиха, носейки се в дълга редица. Ема ги преброи: двеста тридесет и седем. Как, дявол да го вземе, се вмести в радиото!

— Фти — извика тя с рязък глас. — Ела веднага!

— Ето ме тук. — Той седна върху масата, достатъчно далеч от нея, и когато Ема се наклони напред, той се отмести назад. — Моля, не се опитвай никога да ме докоснеш — каза той.

— Още сега искам да знам какво става тук — рече Ема.

— Това трудно може да се обясни — отвърна Фти. — Опасявам се освен това, че не са налице необходимите предпоставки да го разбереш.

— Хайде да се опитаме — каза Ема.

— Защо? Не е ли писано в един ваш законник: блажени са нищите духом.

— Това е Библията, а не някакъв законник — отвърна Ема, — а аз не съм християнка и няма да мирясам, докато не узная онова, което искам да знам.

— А как? — попита Фти, като завъртя хоботчето.

— Например като поставя радиото на перваза на балкона и го хвърля долу, ако нищо не ми кажете.

— Не бих опитал такова нещо — отвърна Фти сериозно. — Как би се харесала като, е, да речем — като настолна лампа? Или като мишка, която твоята котка гони?

— Добре, да започнем с котката — каза невъзмутимо Ема. — Защо превърнахте Пуси в котка?

— За да ти направим удоволствие. Рекохме си, че без домашно животно ще бъдеш прекалено самотна. Би ли предпочела куче?

— Искам си Пуси.

— За съжаление не може, той ни пречи.

— Какво правите всъщност в радиото?

— Не мога да коментирам.

— Внимавай, Фти, не съм толкова глупава, колкото си мислиш. От много години следя всички научни статии и новини във вестниците и по телевизията, повече от петдесет години чета научнофантастични книги от Верн, Уелс, Доминик, Бредбъри, Лем, Азимов — от тях съм изчала почти всичко. Гледам всички утопични филми в киното и по телевизията, вие сте извънземни, от коя планета идвате?

Фти само се усмихваше.

— Аз си разсъждавам — продължи Ема. — Вие всички положително не можете да се съберете в радиото. И така, аз си мисля, че радиото е само един вид транзитна станция за вас. Вие там, горе, имате някаква космическа станция и по някакъв начин слизате долу чрез моето радио, нали? И вие също наредихте във вестника да излезе въпросната обява?

Фти кимна.

— Вече ми е ясно защо. Вие сте преценили, че само възрастни хора или особняци могат да притежават още радиоапарат с лампи; хора, които ще бъдат смятани за изглупели и налудничави, ако един ден почнат да разправят за малки сини човечета.

— Ти наистина не си глупава — рече Фти.

— Колко такива апарата като моя има изобщо?

Фти повдигна рамене.

— Може би наистина не знаеш, — каза Ема, — това в момента не е и толкова важно, но какво искате тук? Искате да окупирате Земята? — Тя се засмя. — Инвазия от Космоса си представях съвсем другояче. Не мислиш ли, че ние мигом ще свършим с вас, такива джуджета?

— Възможно, но по-добре не се опитвай — предупреди Фти.

— Предполагам, че на мен не ми остава нищо друго, освен да ви давам подслон — рече Ема.

— Да, Ема, така е.

— Е, добре, но каква полза имам аз от това?

— Каж ми какво, желаш. Ако е в моите възможности веднага ще ти го доставя.

— Нов телевизор — каза Ема, без да му мисли много, — на моя картината понякога вече изчезва.

Фти размаха ръка, нещо проблясна и ето, че в стенния шкаф се появи свръхмодерен японски телевизор.

— Благодаря — каза Ема — трябва да призная, че тъй ми харесват повече.

— Трябва да вървя вече — заяви Фти, — пожелавам ти — нали тъй казвате у вас — приятна нощ и хубави сънища.

— Благодаря, подобно — отвърна слисано Ема. — Лека нощ.

Ема престоя така половин час, преди да стане, и отиде в банята. Тя извади малкия „Рекордер“ от деколтето на дрехата си, върна касетата обратно и се убеди, че е записала целия им разговор. Тя скри касетата в коша за непрани дрехи. „Ако си мислите, че можете да изиграете една възрастна жена, много се лъжете — промърмори тя. — Аз ще ви хвана следите.“

На сутринта Фти вече чакаше Ема. Той поздрави приятелски и помоли и занаяпред да пуска радиото да работи по цял ден.

— Но защо? Сега, когато Пуси не може вече да влиза вътре и да се грее там?

— Направи го заради мен — отговори Фти.

— Нима се нуждаете от електричество? — попита насмешливо Ема. — Дали пък още не сте изобретили тока? Иначе не можете ли да слизате?

— Не е това, Ема, но... — Фти се усмихна — ти би ни помогнала. Нали ще го направиш?

— Добре, защо да не ви направя тази услуга? Имаш ли и други желания?

— Ако можеш да ни дадеш жълтък, да речем, от 20 яйца?

— Толкова нямам в хладилника си, Фти. Но и без това трябва да пазарувам. Можеш ли да почакаш до обяд?

— До вечерта. И още нещо, Ема, не оставяй котката да влиза в стаята. Сигурното си е сигурно.

Ема приближи стола си до прозореца и преди да закуси, наблюдаваше как орлякът от малките сини човечета излезе от радиото и отлетя през дупката на стъклото. Сега забеляза, че малките фигурки имаха съвсем индивидуален облик; имаше известни разлики в ръста, телесните пропорции, формата на главите, ушите и хоботчетата.

„Наистина са милички, си рече. Всъщност е хубаво, сега си имам малко разнообразие“. Когато по-късно излезе да пазарува и слънцето печеше, се почувства добре, както отдавна не й се бе случвало, та дори си подсвиркваше тихичко. Да, чудесен ден. При месаря имаше хубаво месо, в магазина за плодове — портокали. Продавачката в супера я погледна учудено, когато й поиска два пакета яйца, но Ема не й обясни нищо.

Фти се върна пръв и помоли Ема да приготви жълтъците в плитки чинии. Тя разгъна масата, донесе чинии, подложки и други прибори от сервиза си от майсенски порцелан, сложи във всеки съд по един жълтък, а в тавичката за печене — два. Когато искаше да разбие жълтъците с вилица, Фти й махна с ръка — това не било необходимо. И ето че сините човечета влязоха, носейки се във въздуха, за момент като син облак застанаха над масата, преди да слязат и се настанят около чиниите. Едно човече даде своеобразна скърцащо-съскаща команда, след което всички засмукаха с хоботчетата си жълтъците. Остана само един жълтък.

Ема наблюдаваше сцената със смесица от възмущение и учудване. Никой не би ми повярвал — мислеше си тя. Жалко наистина, че нейните гости бяха толкова чувствителни към снимките. Не, тя трябваше да има филмова камера, това би било най-сензационното предаване по телевизията. Човечетата отново се оформиха като син облак, раздвижиха ръце и хоботчета и отлетяха в дълга редица към радиото. Фти остана да виси във въздуха пред нея.

— Сърдечна благодарност. Това беше наистина чудесно. Последният жълтък трябва да бъде твоята награда. — Той се обърна и жълтъкът почна да кипи, да пулсира, оцвети се черно-зелено и ароматичен мирис изпълни стаята.

— Какво е това? — запита Ема.

— Не го ли разпознаваш по аромата? — отвърна Фти, учуден. — Научих, че главно възрастни дами били луди за него, особено тук във вашия край. Опитай го спокойно. Преди заспиване се намазва върху гърдите и челото. Лека нощ.

Той остави Ема напълно стъписана. Тя наблюдаваше зеления крем с крайно недоверие и не го пипна. Ароматът не намаляваше, напротив, ставаше все по-силен. Подмамващ. Накрая любопитството ѝ надделя. „Какво пък може да ми се случи на мен, старата жена? — си помисли. — Защо малките ще искат да ми причинят зло тъкмо сега, когато тъй дружелюбно се отнасяме един към друг.“

Няколко минути след като се беше намазала с крема, сърцето ѝ взе лудо да тупа, замая ѝ се главата, ръцете и краката ѝ натежаха неимоверно. Ема лежеше със затворени очи, пъшкаше и дишаше тежко. След това ѝ се стори, че пропада в бездънна пропаст.

Отвори очи. Не, тя лежеше още в леглото си, но стените и таванът се люлееха и се браздяха вълнообразно, стаята се изпълни с искряща виолетова светлина. Разнесе се странно, тъпо бръмчене, обхвана я, накара я да се разтресе, после всичко стана черно като катран. Малко след това наоколо се появи розово сияние, прогони тъмнината, странно разкривени фигури се появиха, страшни лица с дълги носове с брадавици или с рога танцуваха около нея във въздуха, помещението тайнствено се разшири и Ема почувства, че се носи из въздуха. След това дълбоко под себе си видя града. Тя летеше! Определено, тя летеше.

Преди много години тя беше извършила космически полет, точно така под нея беше земната маса, само че сега беше потопена в бяла, сребриста светлина, в която Ема можеше да разпознае невероятно ясно всички подробности. Пейзажът ѝ изглеждаше познат.

Това изотзад не беше ли планината Харц? Тя усети някакъв натиск между хълбоците си и забеляза, че язди върху прът; когато се обърна, видя в края на пръта нещо като храст от вършини. И дузина странни фигури, които яздеха във въздуха заедно с нея. Да, Харц беше. Ето тук е връхът Брокен, там другите възвишения.

Ема дишаше тежко. Здравно се бе вкопчила в дръжката. Метлата силно се наклони надолу и се канеше да се приземи; много меко кацна на едно плато; там гореше огромен, искрящ огън и около него вихрено се извиваше разлюляно хоро. Вълнуваща музика обсеби Ема. Тя не можеше да се удържи, присъедини се към хорото, подскачаше възторжено около огъня, чувстваше се неописуемо млада и неизказано щастлива.

Тя не се учуди, когато един млад, красив като картина младеж скочи през огъня към нея, прегърна я и я целуна; не беше ли дошла заради него тук, не се ли познаваха от незапомнени времена? Хванати за ръце, побягнаха, въргаляха се по обраслата с мъх поляна, тя му се отдаде и беше блажена. Върна се при огъня, затанцува с трима голи дяволи с черни къдрици, замъкна ги в края на гората, по някое време загуби съзнание.

Ема се събуди в леглото си. Уморена до смърт, съвършено разбита. Когато се сети за събитията през нощта, сякаш я втресе. След това закачлива усмивка се появи на устните ѝ. Защо пък не, си помисли. Можеше да се радва, че все още нещо можеше да разсее еднообразието на ежедневието ѝ. И ако трябваше да бъде искрена, то това беше много, много — не ѝ идеше на ум подходящата дума — налудничаво, но хубаво. При това беше все пак само сън, се успокояваше тя. Или пък не?

Една надежда се пробуди в сърцето ѝ. Тя запали лампата, пристъпи към огледалото, но от него я гледаше само нейното, набраздено от бръчки лице с хлътнали бузи, кожата бледа като на смъртник, очите зачервени.

Ема отиде в кухнята, свари си кафе, разля половината, докато занесе чашата до стола, и заспа веднага щом седна. Фти я събуди.

— Е — запита я той, — хареса ли ти? — Гледаше я в очите. Ема се изчерви. Действително все още можеше да се изчервява. След това се изплаши. Какво знаеше Фти?

— Ка... какво беше това? — попита тя.

— Микстура — отвърна делово Фти, — от сока на, почакай малко: лудо биле, попадийка, татул, мухоморка и градински чай. Предишната ни експедиция донесе рецептата.

— Предишната ли...? Кога беше това?

— Според вашето летоброене преди около 600 години.

— Пробвал ли си този крем?

— Не, той е смъртоносен за нас.

— Но ти знаеш въздействието му?

— Нямам и понятие. Сведенията бяха извънредно объркващи за нашите хора. Знам само, че този крем имаше тогава голям успех, особено при стари дами като теб. Затова си помислих, че ще те зарадвам. Ема, ти трябва да бъдеш извънредно дискретна. В хрониките е написано, че онези стари дами са били...

— Са били изгаряни. Като вещици. Това ли искаше да кажеш?

— Да, Ема.

— Защото са използвали крема или... — Ема го гледаше с остър поглед, — защото са разказвали за малки сини човечета?

Фти издигна смутено ръце. — За това в хрониките не се казва нищо...

— Е, каза Ема. — Сега не изгарят вече вещици, но въпреки това аз никому няма да разкажа за това.

— Но добре ли ти беше? Аз вече се безпокоях, че тази сутрин не беше в стаята.

— А защо не ме потърси? Бях в леглото си.

— За нас е извънредно трудно да проникнем през дърво и камък, но най-късно тази вечер щях да дойда.

— Благодаря — каза Ема. — Виж какво, Фти, можеш ли да ме подмладиш?

Фти кимна.

— Но едва когато си тръгнем, защото трябва да избегнем всяка сензация. Ако продължаваш да си тъй мила с нас, ще ти изпълним всяко желание. Естествено, ще променим отново и Пуси.

Едва сега Ема се сети, че тази сутрин не беше виждала котката.

— Къде е Пуси?

— Ето там. — Фти смутено показа една прекрасна бяло-кафява мида, поставена в стенния шкаф. — Трябваше да го направим, Ема, тя ни гонеше. Но това е само временно.

И през следващите дни Ема се чувстваше доста отмаляла. Повечето време дремеше на стола си. И витаеше в спомените си. Когато виждаше сините човечета, им махаше с пръстите си, а те връщаха поздрава ѝ с хоботчетата си. В петък Ема сервира отново яйчен жълтък, а когато приготвяше неделния си обяд, си помисли, че картофено пюре ще бъде може би деликатес за гостите ѝ. Когато вечерта човечетата дойдоха, тя беше приготвила масата.

Изненадан, Фти се осведоми какво ядене Ема е приготвила за тях; след като Ема му обясни, той взе миниатюрна проба в кутийка, която измъкна откъм гърба си — Ема още веднъж се попита дали синята материя е кожа или защитна дреха — опита го предпазливо и след това извика другите. Скоро доволно мляскане изпълни помещението и на Ема ѝ се стори, че чува дори леки уригвания. Този път Фти превърна едно петно от пюрето в златни монети.

— Мисля, че при вас те са нужни за купуване на някои неща — заяви той. — Ти не трябва да търпиш лишения заради нас.

Ема слисана взе една монета в ръката си. Златна пара от 1284 година! От едната страна изобразен Христос, заобиколен от сияйни лъчи, от другата страна коленичил мъж и още един друг — с ореол на светец, който предава на коленичилиия знаме. На другия ден Ема посети антикварния магазин на главната улица. Тя притежавала стара семейна монета и искала да знае цената ѝ.

— Венецианска монета — каза търговецът с уважение. — Дори от първата емисия. И съвсем нова. Искате ли да я продадете?

— Каква е стойността на монетата — попита Ема.

— Най-напред трябва да се осведомя. Такива монети почти не се предлагат вече.

— Приблизително все пак трябва да имате понятие. Сто марки, хиляда марки?

— Най-малко десет хиляди, мадам.

Ема взе монетата от ръката му и отиде в близкото кафене. Поръча си ананасов сладолед с двойна порция сметана, мока и френски коняк. Значи сега беше богата. И когато един ден човечетата я

напуснат, те ще я оставят подмладена. Млада и хубава. Като Бардо, си помисли, точно така искаше да изглежда. Като двадесетгодишната Бардо, естествено. И Фти навярно ще ѝ достави още скъпоценности. Както беше казал: всички твои желания!

Хиляди неща нахлуха в главата на Ема, всички неосъществени мечти на нейния живот. Дали да не помоли Фти да превърне Пуси в красив като картина, на живот и смърт влюбен в нея мъж? Не, в края на краищата той ще я преследва със своята ревност, когато би ѝ станал вече досаден. Тя беше твърдо решена да използва пълноценно новия си живот. Още веднъж се поздрави с това, че тогава беше отнесла радиото си на ремонт.

Ема започна да изрязва снимки от стари илюстрирани списания и от книги, на Брижит Бардо, къщи край морето, вили, вълшебни вътрешни уредби, главно луксозни бани, скъпа стъклария и порцелан, фини бижута, моторна яхта, италианска спортна кола, защото, естествено, тя ще може да шофира — а може би и да лети. Не качена на метла, разбира се, а в реактивен самолет.

При тази си работа тя видя снимка на онази жена, която беше приела радиото ѝ за ремонт. Дълго я разглежда. Не, си рече тя, център-нападателята на националния футболен отбор надали ще отиде в таква мизерно магазинче.

Всеки петък вечерта Ема си позволяваше едно мацване с „крема на вещиците“ и нейните излети ставаха все по-вълнуващи, оргиите все по-разгулни. Какво ли не правеше тя в своите сънища. Неща, при споменаването на които по-рано би потънала в земята от срам. Сега се кореше, че е била толкова глупава. Все едно. Във всеки случай всичко беше неизказано вълнуващо. Тя беше доволна и щастлива и би искала всяка вечер да поднася вечеря на своите гости, ала те искаха само веднъж седмично яйчен жълтък и неделен ден пюре от картофи. Фти отказваше всичките ѝ други гозби.

Един следобед от общинското жилищно управление пристигна госпожа Май, за да убеждава Ема да замени жилището си срещу някое по-малко. Тя говореше за съществуващата все още жилищна криза и ѝ предлагаше комфортно едностайно жилище, като ще ѝ се заплатят и разходите по преместването.

— Имайте търпение още малко — рече Ема дружелюбно, — няма да се мине чак толкова много време, докато освободя жилището.

— За такива работи не трябва изобщо да мислите — рече управителката уплашена. — Та вие сте още...

— Ах — прекъсна я Ема, — аз често мисля за това и трябва да ви кажа не без известна предварителна радост — та това не е живот. — След това се изплаши. Уличните лампи вече светеха, всеки момент човечетата можеха да се появят. Бързо избута управителката навън. Същата вечер попита Фти докога смята да останат.

— Омръзнахме ли ти вече? — попита той загрижено.

— Не е това. Но ме е страх, че няма да го доживея. Нали знаеш... Фти кимна с разбиране.

— Не се страхувай, Ема, ще го доживееш, обещавам ти го.

С облекчение Ема седна пред световния атлас, за да продължи своята бленувана обиколка около глобуса. След това в късните вечерни новини чу, че Вайкики и Туалахоа са потънали вследствие на земетресение в океана и че целият свят на атолите и островите в Тихия океан е застрашен... Тъкмо пък сега когато бе решила да предприеме дълго пътешествие през Южно море!

От този момент нататък тя отново следеше внимателно новините. Колко много катастрофи се случваха! Земята пък точно сега ли трябва да бъде унищожена, когато нея я очаква вълнуващо бъдеще? Но рече си тя, може би отдавна е така, а тя просто не бе обръщала внимание, защото съдбата на тази планета и без това не я много интересуваше.

Тревогата ѝ растеше. Все по-често идваха съобщения за земетресения, за катастрофални наводнения. Ставаше дума за огромни по мащаб бури, валежи и наводнения, за застрашително увеличаване на глетчерите и полярните ледове, за блокиране на електрическите мрежи на големи разстояния, а и на компютърните системи с ужасяващите от това последици; за заседнали асансьори и спрели влакове в метрото, в които настъпваше паника или пък хората се задушаваша, за пациенти, които издъхваха на операционната маса, понеже по странен начин преставаха да работят и агрегатите, предвидени за внезапно енергийно прекъсване, за унищожаване в огромни мащаби на хранителни продукти поради изключване на захранването на хладилни инсталации, за измиране на десетки хиляди крави, свине и кокошки в съвременни обори, за влакове, които се сблъскваха, и самолети, които се разбиваха при принудително кацане...

Един ден посред радиолекция за загадъчното уплътняване на атмосферата и бързо растящия озонен слой в стратосферата, токът изгасна. В здрачната светлина на една свещ Ема чакаше човечетата. Те дойдоха едва след полунощ, малко след като токът отново бе дошъл. Тя повика Фти.

— Какво става? — попита тя. — Днес трябваше много дълго да ви чакам; при това трябваше да седя на тъмно.

— Съжалявам — отвърна Фти. — Това не беше предви... — Фти млькна изплашен.

— Вие ли направихте това? — запита Ема.

— Естествено, не — увери я Фти, но избягваше погледа ѝ и набързо се сбогува.

У Ема се загнезди ужасно съмнение. Фти винаги отказваше да разкаже какво вършат навън. Търсят материал, както би трябвало да прави експедиция, дошла на чуждо небесно тяло? Те се връщаха винаги с празни ръце. Може би събираха само информация? Но защо все така тайнствено? Защо не търсеха официални контакти с хората? Ема не можеше да заспи. Ако нейните гости бяха отговорни за всички тези катастрофи, не беше ли и тя тъй също отговорна за тях?

Ема събра всички известия за катастрофите, опресни дори училищните си познания по френски и английски език, за да може да слуша и чужди радиостанции и съжали много, че никога не е учила руски език. Онова, което ѝ се струваше важно, отбелязваше върху картончета, подреди ги според групи от събития и региони и тъй като беше станала подозрителна, остави бързо растящата си картотека в спалнята си, в гардероба си от масивно дъбово дърво. Когато си послужи с таблицата от лексикона за преизчисляване на съответното местно време, подозренията ѝ се засилиха.

Можеше ли да е случайност, че почти всички катастрофи се случваха по време, когато сините човечета бяха излезли? От друга страна — си разсъждаваше Ема, — дали са само моите неколцина човечета? Могат ли тези дребосъчета да изминават тъй бързо такива големи разстояния? Когато попита Фти за това, той само се засмя.

Ема извади снимката на център-нападателята. Не можа да узнае адреса ѝ, но знаеше, че играе в „Унион“.

За пръв път в живота си Ема отиде на футболно игрище и реши, че нищо не е загубила досега; публиката ѝ се стори отблъскващо груба

и просташка, а стилът на игра на „актьорите“ почти толкова груб и коварен, какъвто го знаеше от телевизионните предавания на мъжете футболисти. През паузата тя отиде в кабината на „Унион“. Център-нападателката позна веднага Ема. Тя била регистрирана в студентското сдружение за съдействие и един ден я попитали дали не иска да приеме занимание за няколко следобеда.

— Понеже работата беше лека, а възнаграждението прилично, аз приех.

— Видяхте ли майстора, който поправя апаратите? — попита Ема.

— Не, аз имах задачата само да приемам апаратите и след това да ги предавам.

— Кой ви заплащаше?

— Парите бяха преведени предварително. Защо? Радиото ви не е ли в ред?

— Да, да — потвърди Ема. — Още един въпрос: колко апарата ви бяха донесени?

— Само вашият. Затова именно си спомних за вас.

„В края на краищата — си мислеше Ема на връщане вкъщи, нима моите сини човечета са единствените? А аз единственият човек, който знае за тях?“

Вечерта тя замота Фти в обстоятелствен разговор за навика за хранене в нейните младежки години. И ненадейно вмъкна няколко английски и френски думи. Фти я помоли да му ги каже както трябва. Ема се извини.

— Аз съм една възрастна жена и понякога пообърквам нещата. Ти, изглежда, не разбираш никакъв чужд език?

— Твоят език е много чужд за мен. — Фти въздъхна. — Много време ми трябваше да го науча, затова именно бях включен в експедицията.

— А къде го научи? — попита Ема.

— При нас, вкъщи, от един участник в първата експедиция.

— Още тогава, през Средновековието? Тъй дълго ли живеете?

— Това няма да разбереш — рече Фти, — това е във връзка с разтеглянето на времето.

— Аз знам много добре какво означава дилатация на времето — отвърна Ема гордо, — само не разбирам как тъй знаеш добре немски,

по онова време хората са говорели съвсем различно от днес.

— Е, да — въздъхна Фти, — мина доста време, докато овладее днешния език. Намирам, че тогава беше много по-хубав. — Той затвори очи и започна да рецитира един текст.

— Знам го това — се провикна Ема — това е...

— Валтер фон дер Фогелвайде^[1] — каза Фти.

— Аз пък си мислех, че е народна песен. Знам я от детството си: Под липата/ на полето/ там седях/ с моя любим/ и днес ще видиш/ там прекършени/ цветенца и треви...?

— Знаеш ли още стихотворения?

— Да Кирл, моят учител, беше донесъл цял сборник със стихотворения от Валтер фон дер Фогелвайде, книга с чудесни картини.

— А сега ми кажи най-после, откъде идвате? — попита Ема.

— Каква полза ако ти кажа, ние идваме от Фррк в системата В11-гнг-врр? Вие имате съвсем други названия и координати.

Ема кимна безпомощна. — А твоите другари, те не говорят езика на Земята, нали?

Фти направи отрицателно движение с главата си.

— Но вие се оглеждате и в други страни — продължи Ема, — а щом не можете да се разбирате...?

— Та нужен ли е говор, за да разбереш? — отвърна Фти засмян. — С тебе е нещо друго, ти си — как се казва, — ти си нашата майчица, дала ни убежище.

Ема беше записала с „Рекордер“ и този разговор. Тя се затвори в тоалетната и пусна водата докато го прослушваше. След това въздъхна дълбоко. Какво, за бога, трябваше да направи?

Изглеждаше тъй, сякаш нейното радио беше единствената земна станция на човечетата, а Ема Апелман беше единствената, която можеше, не, трябваше да предупреди човечеството! Най-й се искаше да грабне телефонната слушалка и да звъни по целия свят; да, но тя имаше вече лошия опит; никой нямаше да й повярва, докато нямаше доказателства. Филм или поне снимки.

При следващото си пазаруване тя купи една камера „Минокс“ и няколко филма, но след това се двоумеше дали да ги използва. Как ще реагират нейните гости, ако втори път я заварят, че ги фотографира? Изведнъж й дойдоха наум редица ужасяващи неща, които биха могли

да сторят с нея; в никакъв случай не биха ѝ изпълнили ни едно нейно желание. Сбогом хубост, младост и богатство, сбогом на всички планове. Каква алтернатива — си мислеше тя — вторият прекрасен живот на Ема Апелман или бъдещето на човечеството — направо ужас! Не, това не можеше да бъде вярно.

Тя наистина беше чела в много книги с научна фантастика, че извънземните не дават и пет пари за съдбата на чужди цивилизации, но може ли тези милички, малки човечета да бъдат чудовища? И всъщност какво основание имаше тя да се жертва за това човечество, което не искаше, ама съвсем не искаше и да знае за нея?

Изминаха две ужасни седмици, през които Ема се хвърляше от една крайност в друга; всеки път, когато се беше решила да ги фотографира и да бие тревога, побеждаваше отново страхът или примамливата, успокояваща мисъл, че е несправедлива към човечетата. Тя се чувстваше ужасно, почти не ядеше и не пиеше нищо и не използваше вълшебния крем. Фти загрижено я питаше да не е болна. Не, отвърщаше Ема, само малко изтощена. Дали да му довери, че бремето на огромната отговорност, която усещаше върху слабите си плещи, застрашаваше да я смаже? Всеки ден нови катастрофи. Когато се срути баражът Хувър, тя невъздържано плака, след това се насили, отиде в банята и записа върху касетата обстойно всичко, което се бе случило около нея. Завърши с овладян с мъка глас, прекъсван от много плач:

„Сега ще фотографирам жилището си от всички ъгли и ще приложам филма към касетата. Ако видите нещо в жилището ми, което не се вижда на този филм, то трябва да знаете: това съм аз, Ема Апелман, преобразена. Моля, не се смейте, това не е налудничава идея на една налудничава, стара жена, но ме уважавайте, както и да изглеждам тогава, защото аз се жертвам за вас.“

Човечетата нахълтаха доста по-късно. Фти викна към Ема, че утре сутринта щял да дойде и изчезна с другите. Ема горчиво се изсмя, отиде в тоалетната, извади камерата от дантелената маншета на ръкава си, взе от нея миниатюрния филм и го сложи в портмонето.

Фотографът се съгласи да прояви веднага филма и да направи копия. Увеличенията бяха доста неясни — Ема не бе посмяла да запали повече лампи от обикновено, а и цветът не отговаряше. Фти имаше силен нюанс във виолетово, но горе-долу можеше да бъде разпознат. За

съжаление от снимките не можеше да се види малкият му ръст, понеже и на трите снимки фонът беше тъмен, а ъгълът на радиото можеше да бъде взет и за стена на къща.

— Съжалявам, по-добре не може да стане — рече фотографът. — Сигурно пазите още костюма си, елате в моето ателие и аз ще ви направя първокласни снимки.

Ема отиде в телевизията. Портиерът не я пусна да влезе, но ѝ позволи да телефонира на редакцията за научни предавания. Изсмяха ѝ се, а снимките изобщо не пожелаха да видят. Утре ще си хапете пръстите, си помисли Ема весело, но нямаше успех и при ежедневника, и при „Природоестествен обзор“.

В обсерваторията намери един млад мъж, който наистина търпеливо я изслуша и разгледа и снимките, но след това каза само да си отиде у дома, през седмицата щели да я потърсят. В Министерството на сигурността изобщо не я пуснаха да влезе, портиерът на Академията на науките все пак се оказа готов да изпрати материала на един сътрудник.

Изнервена Ема седна в ресторанта на хотел „Будапеща“ и си поръча обилен обяд. Поне един резултат имаше тази одисея, тя отново имаше апетит. Поглъщайки десерта си, Ема осъзна, че така няма да има успех. На връщане отново се отби при фотографа и поръча три дузини копия; той поиска да плати в аванс и петдесет процента отгоре за спешна поръчка. Ема трябваше най-напред да отиде до пощата да изтегли пари. Вечерта, преди да заспи наум съчини един меморандум.

„Всъщност как така — си рече Ема — досега никой освен нея не бе виждал човечетата, та нали от седмици те се носеха над страната или пък не? Дали целия ден стояха на балкона? Дали строят нещо там?“

От известен страх, който не можеше да дефинира, тя не се бе осмелила да отвори балконската врата. Сега внимателно я отвори, бавно подаде главата си навън: нищо.

Ема донесе огледалото от коридора и го опря на парапета, тъй че от стола да може да наблюдава обратната страна на вратата и по-голямата част от балкона. На следната утрин тя почти не повярва на собствените си очи: човечетата като че не излизаха от другата страна. Ставаха невидими, щом преминеха през стъклената балконска врата.

Духът на разузнавача се пробуди у Ема. Какво всъщност ставаше в нейното радио? Тя окачи огледалото на стената зад радиото. Наистина малко бе онова, което можеше да съгледа при слабата светлина — на лампите през малките процепи между тях. Но това, което видя, я накара да потръпне. Над тайнствения, нововграден комплекс се образуваше синьо облаче, сгъстяваше се, приемаше форма, докато бавно се приближаваше към изходното отворствие: току пред излизането си в стаята човечетата се оформяха.

Ема често беше чела за телепортиране и материализация: значи така изглеждаха тези неща. Тя записа наблюденията си върху касетата. Е, хората от Академията на науките ще се смят! След това записа същото и върху друга касета, която смяташе да изпрати в обсерваторията; трети път: в Министерството на сигурността. Ако учените не реагират веднага, то органите за сигурност положително ще го сторят.

Ема назова името си, но не и адреса си, обосновавайки причината. Никой не биваше да я посети внезапно и да изплаши човечетата. Тя предложи първа конспиративна среща в сладкарницата при пощата, понеже всичко трябвало добре да се подготви, да се изработи добре обмислен план.

Сега всеки предиобед Ема правеше разходката си до пощата и на гишето се осведомяваше дали е дошла поща за нея. Когато след пет дни нямаше никакво писмо за „Пуси“, Ема се обезпокои. След десетия ден се разяри. Защо бе рискувала живота си?

На дванадесетия ден се позвъни на вратата. Пред нея стоеше само младият лекар, изпратен й по-рано от Патриция, племенницата й.

— А, вие ли сте това, адресът ми се стори познат. Е, тогава мога да си ходя.

Той дори не пожела да остане за чашка кафе и когато Ема го задържа за ръкава и шепнешком разправи за малките сини човечета, той разгневен отблъсна ръката й.

— Не приказвайте глупости! Разбирам, че се чувствате самотна, но така наистина ще се озовете в лудницата!

Е, добре, тогава пък да видят, си помисли Ема. Тогава тези глупаци трябва да платят за надменността си. Нека, както във филма „Ужасът от космоса“ станат роби на човечетата, тя няма повече да си мръдне пръста за тази банда от невежи. Тъкмо обратно, сега с чиста

съвест можеше да приема подаръците на своите гости и да изживее волно втория си живот, пък да става каквото си ще. Тя се зарови в папките си с изрезки и бележки, преглеждаше, избираше и състави окончателно бъдещия си план. Ала когато дойде съобщението за потъването на Нова Зеландия и за залелия я потоп, съвестта ѝ се обади: тя трябва да предприеме един последен опит; в края на краищата беше човек.

Отиде в Централната поща, дълго се рови в телефонните указатели с телефонните номера в чужбина. Осигури си помощта на един любезен пощенски служител, който ужким не се интересуваше, че една възрастна жена искаше да се свърже по телефона с Кремъл, ООН и Белия дом. Той дори ѝ услужи с телефонна кабина в служебния сектор на пощата, където необезпокоявана можеше, да води разговори за неколкостотин марки, след като му беше обяснила, че става дума за спешен въпрос от особена важност за бъдещето на Земята.

Но никой не искаше да я слуша. Всеки път разговорът беше прекъсван след няколко изречения. Ема беше отчаяна. Когато пред дома си срещна господин Лапшински, ѝ хрумна нещо. Покани го на чаша шампанско. Имала рожден ден и не искала да го празнува съвсем сама. Лапшински се съгласи. Зарадва се, че не трябва да се връща веднага при децата си, които само това чакаха — да го карат да играе с тях на апаши и стражари, на Мау-Мау и на какви ли не други глупави игри.

Разказваше анекдоти от своя живот и с още една — втора — бутилка шампанско се опита да го задържи по-дълго. Тя отчаяно се надяваше, че човечетата няма да закъснеят много. И тогава най-сетне щеше да има свидетел. А на полицай ще се повярва! Ема донесе и коняк; Лапшински съблече сакото на униформата си, след това предложи да пият брудершафт; той се наричал Вили. Ема от своя страна донесе албумите с фотографиите си.

В този момент в стаята влетяха човечетата. Лапшински ококори очи и отвори уста. Ема притисна с ръка устата му. Едно от човечетата се приближи, Ема го позна по големите уши, беше спелионтофорикът. Или както там се наричаше. Той протегна ръка. Лапшински се превърна пред очите на Ема в пудел-джудже.

След това се появи Фти.

— Ема, рече той възмутен. — Трябваше ли тъй да злоупотребяваш с нашето доверие?

— Извинявай — взе да заеква Ема още съвсем смутена, — аз просто не следях за времето, тъй рядко ми идват гости. Той няма никаква вина... Ти веднага трябва да му върнеш предишния образ! — Фти поклати отрицателно глава. — Ти все пак можеш да изличиш спомените му нали?

— Това за съжаление не може да стане.

— Няма значение — рече Ема, — той и без това ще си мисли, че всичко е било халюцинация — както се беше натряскал. Моля, Фти, моля!

— Срещу решение на нашия спелионтофорик не мога да предприема нищо — заяви Фти и се понесе към радиото.

Ема взе миниатюрния пудел в скута си и започна да го гали със сълзи на очи. Дали Вили си спомняше все още за живота си като човек? Най-й се искаше още този миг да слезе долу и да заяви на госпожа Лапшинска, че няма защо да чака вече мъжа си, но какво можеше да й каже? Истината ли? Тя взе Вили със себе си в леглото.

Ема дълго не заспа и продължи да плаче. Тези сини зверчета бяха все пак чудовища. Най-напред Пуси, сега Вили и изведнъж се сепна. „А ти, мила моя — си рече тя, — ти си престъпно лековерна и невероятно доверчива. Та те могат да обещаят на една стара жена какви ли не чудесии. Не е ли по-вероятно, че хладнокръвно ще премахнат единствения си свидетел, след като няма да имат вече нужда от него.“ Накрая взе две сънотворни таблетки.

През следващите дни Фти се появяваше само за кратко време и не поглеждаше вече Ема в очите. Дали не се срамуваше? В такъв случай имаше още надежда за Вили. Може би щяха да му върнат стария образ, преди да си заминат. Човечетата сякаш бяха станали подозрителни. Фти най-напред опитваше от всеки яйчен жълтък, преди да кани другите да седнат на масата.

В неделя той вече чакаше Ема, поздрави я дружелюбно с „Добро утро“, попита я как се чувства и след това й съобщи, че трябва да направят някои промени в жилището.

— Утре ще преобразим стената с шкафовете — уведоми я той. — Искам още днес да ти го съобщя, за да можеш да си извадиш оттам всичко важно и да не се безпокоиш ненужно. Естествено, тогава ти не

бива да пускаш никого в стаята, но то ще е само за няколко дни. Тогава ние ще сме свършили нашата мисия и аз най-после ще мога да се върна на Фррк. А ти... — той я погледна право в очите.

Ема се помъчи да се усмихне.

— Не се страхувай — рече Фти, — ние спазваме обещанията си. Всички. Ще ти оставя и голяма туба крем — за втората ти старост.

Ема започна да опразва шкафа. Когато пое мидата в ръце, спря работата си, седна пред чаша кафе в кухнята и взе да размишлява: за какво им е на човечетата цяла стена с апарати? За да се върнат у дома си. Сигурно ще стартират от орбита. Тя намери само едно обяснение: за да започнат отново нашествие този път с хиляди, ако ли не с милиони и дори милиарди човечета! Ясно, всички тези катастрофи не са били нищо друго освен резултат на огромни приготовления, направени от първия отряд човечета от Фррк, за да подготвят Земята за нахлуването на тяхната раса. Какво ли ще се случи през следващите дни? И тя беше единствената, която подозираше това. По тялото ѝ полази студена тръпка. Колко безпомощна беше. Дори да излезеше на улицата и да започнеше да крещи... колкото повече размишляваше, толкова по-голямо отчаяние я обземаше. След това взе решение. Погали мидата, след това Вили.

— Жал ми е за вас, но не мога другояче — рече тя.

Застана пред огледалото и дълго съзерцава лицето си. Просълзи се. След това обърна огледалото към стената.

Най-напред отиде в аптеката. Трудно ѝ бе да убеди аптекарката, че е жизненоважно за нея да получи цял килограм градински чай. Получи цялото налично количество: 200 грама. След като обходи всички аптеки, отворени в неделя, тя събра 3/4 кг. Това навярно ще стигне, рече си тя.

Останалата част от деня прекара в следната дейност: донесе вкъщи дъски, цимент и тухли от съседния строеж. Хората, които се разхождаха, я гледаха учуденото никой не попита нищо.

Седнала на стола си, тя нетърпеливо чакаше пристигането на човечетата; трябваше непременно да има обичайния си вид. След като и последното от тях беше влязло, тя изключи радиото. Ема остана за известно време да седи, вперила поглед в тънките си възлести пръсти, изпочупените си нокти, дебелите сини вени, които пулсираха слабо под пергаментовата кожа.

И тъй, сега в тези ръце, си мислеше тя, клатейки глава, се намира съдбата на човечеството.

Тя стана, донесе в стаята материала и инструментите — режеше, завинтване, пилеше и доста време след полунощ вече беше сковала голям сандък. Запълни внимателно фугите с каша от брашно и белтък. След това облепи плътно отвътре сандъка с изключение на две места. На едното място проби два тънки канала, а на другото място остави голяма дупка, в която постави изхода на прахосмукачката, а маркуча ѝ пъкна в дупката на радиото. Подлепи луфтовете на двете места на сандъка с лейкопласт, постави капака, увери се, че прахосмукачката има достатъчно тяга.

Беше малко преди шест часа. Ема неспокойно се разхождаше нагоре-надолу. Човечетата не излизаха никога преди седем или след седем и половина.

Когато камбаните на църквата „Св. Елисавета“ зазвъняха, Ема постави съд с вода да заври, сложи в сандъка една паница и изсипа петте плика градински чай. В седем и десет заля листата с вряща вода, бързо захлупи капака върху сандъка и облепи цепнатините с лейкопласт. Сега пое дълбоко въздух и пусна радиото. Лампите започнаха да светят. Беше облепила добре и цепнатините между лампите на радиото с изключение на една, през която сега Ема погледна вътре. Образува се синьо облаче, което тръгна към изходната дупка, като постепенно се уплътняваше. Ема пусна прахосмукачката. Леко ухание на градински чай се понесе в стаята, човечетата бяха обхванати от извънредно силна струя въздух, която ги отведе в прахосмукачката тъкмо когато облачето взе да приема форма. Кратък поглед към сандъка: второ облаче, трето...

Ема заброи, най-напред на ум, след това шепнешком, после все по-високо! От двеста нататък тя триумфално крещеше цифрите... двеста тридесет и пет, двеста тридесет и шест, двеста тридесет и седем. Тя затаи дъха си, но не издържа, силно изкрещя, подскочи, запляска диво с ръце: свършено!

Наистина ли бе свършено? Тя се окопити, изключи прахосмукачката, отскубна маркуча от сандъка, светкавично бързо залепи отворието и изходните дупчици, обърна радиото, отстрани задния капак, с чук разтроши вътрешността на апарата, взе брадвата и разби и самата кутия на хиляди части. Това бе оргия на силата! Когато

останаха само отделни трески, металически частици и пластмасови отломки, тя спря изтощена. Намери сили да смете остатъците от радиото и да ги постави в плик за отпадъци. Останала съвсем без дъх, се отпусна на стола и мигом заспа. По някое време се изправи, замига, убеди се, че сандъкът и пликът с отпадъците са си на мястото и отново задряма.

Когато наново се събуди, навън беше вече тъмно. Тя беше заключила вчера Вили в кухнята. Сега го повика и го взе със себе си в леглото.

— Няма да има вече катастрофи — пошепна тя щастлива, — чу ли, Вили? Нито една.

На другия ден Ема се отправи към таксиметровия щанд. Тя не се нареди на опашката на чакащите. Когато нейният таксиметров шофьор дойде, тя излезе напред, не се обезпокои от разярената опашка, отвори вратата и влезе.

— Спомняте ли си за мен?

— Естествено — отвърна той. — Сега накъде?

— Имам един сандък. Към предприятието за обработване на отпадъци!

---

[1] Лирик от австрийски произход, живял около 1200 г. — б.пр. ↑

Публикувано в списане „Наука и техника“, бр. 47-52/1990 г., бр.
1-2/1991 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.